

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino
Lugduni, M. DC. LXXX.**

8. An saltem de bonis acquisitis post cessionem debeantur necessaria,
etiam in foro exteriori? Ex p. 7. tr. 8. res. 8.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76413)

nis, non de debitore ex delicto. Quare immerito Diana auctoritate Lessij fultus dicit, id etiam procedere in debitore ex delicto notorio. Ita Lugo. Sed his non obstantibus existimo etiam probabilem esse meam sententiam, quam notabiliorem vocat Fagundez in *præcept. Decal.* 20. 2. lib. 7. c. 28. n. 13. & quam me citato docet nouissimè Machadus de *perfect. Confess.* 1. lib. 2. p. 3. *trakt.* 23. *docum.* 6. n. 4. vbi sic ait [Ultimamente se ha de aduertir, que aunque Adriano i Medina son de contrario parecer. Los demas Autores afirman comunmente, que el deudor que haze cession de bienes, puede licitamente esconder, i tomar para si lo que huuiere menester para el sustento honrado de su persona, i de su familia; por que ninguno esta obligado a restituir con tan grave danno, e incomodidad propia, segun latamente que da tratado atras; i aunque sean las dendas contraidas por razon de delito.] Ita ille, cui adde me etiam citato Trullench in *Decal.* 2. lib. 7. c. 15. *dub.* 5. n. 1. vbi ita asserit: Dico cum Nauarra c. 17. n. 86. cessionem bonorum excusare, sed non magis, quam necessitas sine cessione excusaret: nam in cessione tantum conceduntur alimenta, ex quadam misericordia propterea casus videtur mereri, vt patet l. *qui bonis*. ff. de *cess. bon.* Hæc autem iure naturæ, & gentium retineri possunt, quia non tenetur debitor se spoliare necessariis alimentis, ita vt cogatur mendicare, sed potest retinere ea, quæ spectata conditione suæ personæ, & eorum quos alere tenetur; iudicio prudentis censentur necessaria, vt patet ex dictis *dub.* 1. & 2. Idque verum est, quamuis debeat ex delicto, vt idem Nauarra docet, & Diana. Huc vsque Trullench. Confirmatur hæc opinio ex his quæ docet Azorius 2. 3. lib. 4. c. 39. qu. 1. *diffic.* 3. & alij. Non nego tamen sententiam negatiuam esse satis probabilem; Vide etiam Sayrum in *Clau Reg. lib.* 10. r. 5. c. 7. num. 3. & Malderum de *inst.* 1. r. 4. c. 7. *dub.* 3. §. *Dubitar.* Apparet igitur me non immerito affirmatiuam sententiam docuisse, cum non solum sit probabilis, sed etiam probabilior secundum Fagundez *vbi supra*.

RESOL. VIII.

An saltem de bonis acquisitis post cessionem debeantur necessaria, etiam in foro exteriori? Ex p. 7. tr. 8. Ref. 8.

§. 1. **R**espondeo, quod si is qui cessit bonis postea bona aliqua acquisierit, non potest conueniri in iudicio nisi in quantum commodè possit, hoc est, non potest spoliari per iudicem omnibus bonis illis acquisitis, sed iudicis prudentis arbitrio est illi relinquere quod satis ei sit, ad suam parcam sustentationem congruam. Ita habetur expressè l. 4. §. 6. ff. de *cess. bon.* & Lex contractus, C. de *bonor. auct. ind. poss.* & *inst.* de *actionib.* §. *ult.* & in Castella l. 3. r. 15. *partit.* 5. Et ita etiam docent communiter Doctores Hunnius in *Encyclop. iur.* p. 2. r. 27. c. 3. n. 7. Heningus de *fideiussor.* c. 5. n. 80. Dicaillus de *inst.* lib. 2. r. 2. *disp.* 10. *dub.* 4. n. 81. Gaspar Hurtado de *inst.* *disp.* 9. *diffic.* 3. Card. Lugo r. 2. *disp.* 21. *sect.* 3. n. 36 & alij communiter.

RESOL. IX.

An dicta in superiori Resolutione procedant etiam in foro conscientie? Ex p. 7. tr. 8. Refol. 9.

§. 1. **I**eges in ff. de *cess. bon.* & alias tantum habere locum in foro exteriori, non verò in foro conscientie, docet Adrianus de *rest. quest.* que incipit, *Aggredior, ver. secto dubitatur.* Ioannes à Medina, de *rest.* 9. §. quia sunt (inquiunt) contra legem naturalem, & diuinam non furandi, seu non retinendi alienum inuito

domino. Idem docent alij, quos refert Couar. Itè Nauarra c. 27. n. 86. saltem quando debitores sunt infimæ fortis, qui mendicare possunt, aut laborare. Nauarrum sequitur Azor. 1. 3. lib. 4. c. 39. in fin. Valentia *disp.* 1. §. 9. 6. *punct.* 7. §. *Alteri causa est cessione bonor.* Item Rebellus.

2. Sed contrarie sententie adhæret Lugo de *inst.* tom. 2. *disp.* 21. *sect.* 3. n. 36. Molina *disp.* 572. Malderus de *inst.* 1. r. 4. c. 7. *dub.* 3. & Dicaillus de *inst.* lib. 2. r. 2. *disp.* 10. *dub.* 4. n. 83. quia Respublica propter commune bonum habet potestatem disponendi de bonis subditorum, & illi tenentur consentire. Vt autem docet Molina hoc priuilegium sanctum est in commune bonum, ne debitores sine creditorum emolumento, imò cum ipsorum, & cum proprio damno detineantur in carcere, atque in eo pereant, nec possint lucrari. Cum autem qui contractus celebrant, sciant debitores hoc priuilegio gaudere, & quæ præsupposito contrahant, iam in id consentiunt, ac proinde vim habet in foro conscientie tale priuilegium, quod excedere videtur ius naturale, in duobus: Primum, in eo, quod secundum ius naturale, qui malis artibus, & industria acquisierat statum, & iniuste debita contraxerant, tenentur restituere, etiam si manibus laborare cogantur. At verò secundum has leges, qui post cessionem bonorum acquirunt bona, potest de istis retinere aliqua, nempe necessaria, & differre debita priora, etiam iniuste contracta, vt præter Auctores citatos concedunt Lessius, & Petrus à Nauarra lib. 4. c. 4. *dub.* 10. n. 59. Sic enim ait: Fatentur etiam omnes, quod ea, quæ lucratur post cessionem, si necessaria sunt ad decentiam status, non tenentur restituere, & mihi quidem ita videtur in vtroque casu, nempe, siue debita priora fuissent per iniustitiam, siue per iniustitiam contracta. Hæc Nauarra. Redditque rationem his verbis: Is enim statum iustum iam licet acquisiuit, & ita non tenetur restituere cum casu illius (id est cadendo ab eo) secus, si ad pinguem fortunam venerit.

3. Secundo excedit hoc priuilegium ius naturale in eo, quod ante cessionem bonorum tenebatur restituere debita, etiam iuste contracta, vsque ad mendicitatē, vel laborem manuum, quando erat homo infimæ fortis, etique non erat ignominiosum hoc facere. At post cessionem, si acquisiuit aliqua non mendicando, nec laborando, potest retinere necessaria, ne mendicet, vel laboret.

RESOL. X.

An si quis negauit debitum, possit priuilegio cessionis gaudere?

Et quid si tamen debitor à principio negauit debitum, postea verò ante sententiam illud confessus est, penitentia videlicet ductus?

Et quid post sententiam, & condemnationem, si causam negandi debitum habuit?

Et an pendente sententia appellatione, & condemnationis debitor possit cedere bonis? Ex p. 7. tr. 8. Ref. 10.

§. 1. **R**espondent aliqui ad gaudendum cessione bonorum requiri, vt debitor fateatur debitum: si illud negat, & postmodum conuincitur, non amplius ad cessionem bonorum admittitur, l. *quis cedit* 8. ff. de *cess. bon.* Matthias de *Afflictis dec.* Neapol. 379. Anton. Faber in C. lib. 7. r. 31. *defin.* 2. n. 1. Daniel Mollerus ad *constit.* Elelteral. Saxonie. 2. 2. n. 1. p. 2. Couarruias lib. 2. var. res. c. 1. n. 5. Valerius Zasius ad §. *fin.* n. 1. *inst.* de *act.* & ad l. *qui cedit*, cum seq. n. 1. ff. de *cess. bon.* Ioan. Palarior. lib. 2. *rer. quotid.* c. *fin.* p. 5. §. 7. n. 7. Matthæus Brun. de *cess. bon.* q. *princ.* 2. n. 1. 2. & seq. Arifminius Tepatus in *Epit. decis.* r. 281. de *cess. bon.* c. 3. Quod si tamē debitor à principio negauit debitum, postea verò ante sententiam illud confessus est, penitentia videlicet ductus, non prohibetur bonis cedere. Matth. de *Afflictis dec.* 379. Brunus r. de *cess. bon.* q. *princ.* 2. n. 7. Alexander Trencacingius